

**TBMM
Kütüphanesi**

Yer : **2004-3162**
Yıl :
Cilt :
Ksm :
Kop :
Dmby : ***200405651***

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

SÖZ VERİYOR!

CUMHURİYET HALK PARTİSİ YEREL YÖNETİCİ ADAYI OLARAK

SÖZ VERİYORUM:

YÖNETİM ANLAYIŞIM

Uygar, akılcı ve sağlıklı bir kentleşme sağlamayı; dürüst, verimli, üretken bir yönetim oluşturmayı vazgeçilmez hedefler bilerek,

- **Hiçbir koşulda açıklıktan, saydamlıktan ve hesap verme sorumluluğu anlayışından ödün vermeyeceğim ve mal varlığımı her yıl kamuoyuna açıklayacağım;**
- **Yeşil alanları ve su havzalarını; doğal, tarihsel ve kültürel değerleriyle tüm çevreyi yöre halkının da görüşlerini dikkate alarak planlama esasları çerçevesinde koruyacağım;**
- **Kente ilişkin kararları bilimin öncülüğünde çağdaş şehircilik ve mimarlık kural ve ilkelerine uygun olarak oluşturacağım;**
- **Kentlilerin, demokratik kitle örgütleri ve meslek odalarının il ve kent geliştirme projelerine özgürce katkı yapmalarına olanak sağlayacağım;**
- **Yerel işlerle ilgili bilgi edinme, dava ve şikayette bulunmaya dair temel yurttaşlık haklarına saygılı davranacağım;**

- Yerel yönetimi bir demokrasi odağı olarak göreceğim ve katılımcılığı her durumda destekleyeceğim;
- **İhale sürecinin her aşamasını saydam kılarak kent halkının bilgi edinme ve denetleme hakkını sözde değil özde gerçekleştireceğim;**
- Yerel yönetimin borç ve istihkak ödeme programlarını önceden duyuracağım; ödeme bilgilerini her hafta ilan edeceğim;
- **Çalışanların haklarını koruyup geliştireceğim; sendika temsilcilerinin meclis toplantılarına katılımını sağlayacağım;**
- Ulusal bütünlüğü önde tutarak farklı kültürlerin birlikteliğini ve hiçbir ayırım gözetmeden tüm kültürlerin kendini geliştirme hakkını savunacağım;

HİZMET ANLAYIŞIM

ÖNCE İNSAN odaklı hizmet anlayışı içinde insan hak ve özgürlüklerine saygıya, her cinsiyet, yaş, ırk ve dinden yurttaşın hizmetlere eşit biçimde erişmesi ilkesine temel bir öncelik vererek,

- Göç olgusunun doğurduğu kültür parçalanması ve uyum sorunlarıyla etkili bir mücadelenin araçlarını geliştireceğim;

- **Çok amaçlı semt veya belediye evi modelini geliştirerek farklı kültürler arası dayanışmanın ve yaşanan kentin ortak hemşehrilik bilincinin gelişmesine katkıda bulunacağım;**
- Yaşanabilir, güvenli, düzgün alt ve üst yapılı, tarihsel dokusu korunan, insanı eğitimi ve sağlıklı, yayalara saygı duyulan, çevre değerleri ve kentlilik bilinci gelişmiş bir modern kent yapısına geçişte katkıda bulunacağım;
- **İşsizlikle mücadelede, meslek edindirme ve beceri kazandırma projelerinin geliştirilmesine özel önem vereceğim;**
- Öğrencilerin yurt, burs ve beslenme sorununa kalıcı çözümler bulmak ve öğrencileri tarikat yuvalarına muhtaç bırakmamak için çaba harcayacağım;
- **Engellilerin kent yaşamına katılımını sağlayıcı tüm önlemleri alacağım;**
- Sosyal hak devletinden ortaçağın iane devletine geri dönüşe prim vermeksizin, yoksullara yardım programları geliştireceğim;
- **Vatandaşı müşteri olarak gören anlayış yerine kamusal hizmeti bir sosyal hak olarak sunan anlayışı benimseyeceğim;**
- Kent alt yapısını, maliyet etkinliğine dayalı projelerle uzun ömürlü olarak planlayacağım;

- **Deprem gibi doğal afetlerin zarar risklerini en aza indirgeyecek etkili önlemler alacağım;**
- Gecekondu önleme bölgeleri ve alt yapıli arsa ve konut üretimine dönük politikalara öncelik vereceğim;
- **Toplu taşımacılığa önem vereceğim; olanaklar varsa denizyolu ve raylı sistemlere öncelik tanıyacağım;**
- Hava, toprak, su, görüntü ve ses kirliliğiyle etkin bir mücadele içinde olacağım;
- **Hizmet örgütlenmesini ve denetimini, yasadışı olmayan bir belediyecilik anlayışıyla disiplin altına alacağım;**
- Esnafı kente hizmetin ortağı olarak göreceğim; kentliye sağlıklı, ucuz ve kaliteli mal ve hizmet üretiminde esnafla işbirliği anlayışını geliştireceğim;
- **Kentlinin sosyal, kültürel ve sportif gelişimini sağlayacak projelere öncelik vereceğim;**
- Çağdaş iletişim ve bilgi teknolojilerinden yararlanarak, kent bilgi sistemini ve e-yerel yöneticilik ağını geliştireceğim;
- **Tüketici haklarını korumayı öncelikli görev sayacağım;**

KAYNAK SAĞLAMA ANLAYIŞIM

Vatandaşa aşırı yükümlülük getirmeyen bir yönetim anlayışını benimseyerek,

- Kaynak sağlayan yaratıcı projelere öncelik vereceğim;
- **Karşılığı vergiyle ödenen temel kamusal hizmetlerin vatandaşa ücretsiz iletilmesini ilke edineceğim;**
- Yönetilebilir gelir ve borç politikaları izleyeceğim;
- **Savurganlığı önleyeceğim;**
- Hizmet maliyetlerini düşüreceğim;
- **İşleri daha kısa sürede bitireceğim;**
- Planlı ve ilgili kurumlarla eşgüdümlü yatırım ve hizmet anlayışını benimseyeceğim;
- **Büyük yatırım kararlarını verirken ekonomik analizlerden yararlanacağım;**
- Verimli ve kaynak tasarrufu sağlayan yöntemler benimseyeceğim;
- **Daha az kaynak kullanarak daha kaliteli hizmet üretecek süreçleri geliştireceğim.**

VE SONUÇ OLARAK.

- Dürüst, güvenilir, saydam, hesap veren; bir kuruşu boşa harcamayan, verimli, üretken bir yönetim oluşturacağıma;
- Öncelikle kimsesizin, muhtaç hastanın, yoksulun, işsiz, dar gelirlinin, emekçinin yanında olacağıma;
- Kent halkının refahı ve huzuru için her türlü çabayı göstereceğime; çağdaş bir kent ve kent yaşamı yaratacağıma;
- Yerel yönetimi ulusal yönetime rakip değil onun bütünleyicisi olarak göreceğime; yerelden evrensele açılan bir anlayışın izleyicisi olacağıma;
- Kenti, aydınlanma düşüncesinin yerel kalesi durumuna getireceğime; Cumhuriyet değerlerinin korunması ve geliştirilmesine katkıda bulunacağıma;

KAMUOYU ÖNÜNDE SÖZ VERİRİM.

YEREL YÖNETİMLER İÇİN

TEMEL İLKE
ve
ÇÖZÜMLER

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

CUMHURİYET HALK PARTİSİ VE YEREL YÖNETİMLER

- CHP, EVRENSEL İNSANLIK DEĞERLERİNİ, ATATÜRK İLKELERİNİN IŞIK TUTTUĞU ULUSAL DEĞERLERİ VE LAİK CUMHURİYETİ, BUNLARA KATKI YAPAN YEREL ZENGİNLİKLERİ VE KÜLTÜREL DEĞERLERİ AYNI POTADA ERİTEN BİR ANLAYIŞIN OLUŞTURUCUSU VE GÜVENCESİDİR.
- CHP'nin temelini oluşturan Müdafaa-i Hukuk'un özü, yerel kimlikten ulusal kimliğe ve ulusal dayanışmaya ulaşmak ve çağdaş laik devlet yapısını oluşturmaktır.
- CHP, 1930'larda merkezi yönetim ile yerel yönetimler arasındaki yetki ve kaynak dağılımını çağının ilerisinde bir hukuk altyapısıyla donatarak; 1970'lerde, 1980'lerde, 1990'larda yepyeni uygulama örnekleri vererek çağdaş kentsel gelişmenin öncüsü ve temsilcisi olmuştur.
- Bu değerleriyle CHP her dönemde toplumcu ve üretken belediyeciliğin odağında yer almış, kentlerin kamu yararı, toplumsal eşitlik ve katılımcılık açısından gelişmesine katkı yapan hemen tüm uygulamalara damgasını vurmuştur. Günümüzde yerel yönetimlere atfedilen demokratikleşme, katılım ve benzeri anlayışlar CHP'li belediyelerin öncülüğünde Türk siyasal yaşamına girmiştir.

- CHP'nin yerel yönetim anlayışının odağında insan merkezli bir kent ve toplumsal kalkınma anlayışı vardır. Hiçbir kesimi dışlamayan bir yaklaşımın temsilcisi olan CHP'nin çıkış noktası, ÖNCE İNSAN'dır, insan sevgisiyle topluma hizmettir, halkçılıktır, eşitliktir; "egemenlik kayıtsız şartsız milletindir" ilkesidir.

Yapısal reformlarda gerçek dönüm noktaları

- Türkiye Cumhuriyeti üniter devlet modelinde kurulmuş ve bu yapıyla uyumlu yerel yönetimleri hiç gecikmeden sahneye çıkarmıştır. Tarihsel bir gereksinim olarak ortaya çıkan yerel yönetimlerin günümüzde daha da güçlendirilmesi anlayışı, sadece küresel değişimlerin ortaya çıkardığı bir dönüm noktası olarak değil, daha da önemlisi, toplumsal yaşamın demokratikleşmesine hizmet edecek bir dönüşümün aracı olarak görülmelidir.
- Bugün gelinen dönüm noktası, kamu yönetimini ve bütünlüğünü darmadağın etmeden; merkez-yerel çatışması yaratmadan; görev, yetki, kaynak ve sorumluluk dağılımını yeniden düzenleyerek yerel yönetimlerin etkinliğinin artırılması noktasıdır.
- Bu aşamada kendini dayatan zorunluluk, katılımcılığı, saydamlığı, hesap verilebilirliği, toplumsal denetimi geliştirerek örnek yerel demokrasi odaklarının oluşturulması veya var olanların sayısının çoğaltılmasıdır.

- Temel hedef, altyapısıyla, çevresel ve tarihsel değerleriyle, kültürel çoğulculuğuyla yaşanabilir kentlerin oluşturulmasıdır.
- Böyle bir kentsel doku, kırsal göç sürecinin denetim altına alınabildiği, kent yönetimlerinin sağlam nüfus bilgileri temelinde gelecek planlaması yapabildikleri bir ortamda yeşerebilecektir. Bu nedenle, kentlerin artık kaldıramayacakları yeni kırsal göç dalgalarıyla boğulmasını önleyebilmek için, etkili tarımsal destek politikalarının ve kırsal sanayi projelerinin geliştirilmesine, kırsal alan yönetiminin iyileştirilmesi ve bölgesel özel istihdam projelerinin olgunlaştırılmasına, bunun için her düzeyde merkez-yerel yönetim işbirliğine ihtiyaç vardır.
- Bugünkü ortamda CHP, Türkiye'nin yapısal reformlarının dayatmacı dış telkinlerle değil, kendi koşullarımızın gerektirdiği biçimlerde, kendi dinamiklerimizle yapılması gereğine inanmaktadır. Bizim, dış odakların yönlendirmesine açık olan iktidardaki muhafazakar-liberal sağ anlayıştan temel farkımız budur.
- Türkiye'de bugün gelinen nokta, kamunun kamusal hizmet üretiminden kaçır duruma gelmesidir. Temel çarpıklık, kamu hizmetini kimin üreteceği değil, bu hizmetin giderek üretilemez oluşudur. Bütçe vergi gelirlerinin hâlâ üçte ikisinin faiz ödemelerine aktarılıyor olmasıdır.

- Bugünkü dönüm noktası, topladığı vergileri arttırmasına rağmen yeterli kamu hizmeti üretemeyen devletin bir meşruiyet krizi içine girmiş olmasıdır. Hizmet talebinin büyüdüğü bir ortamda bu durum, devletin varoluş nedenlerinin sorgulanmaya başladığı noktadır. Türkiye Cumhuriyeti bu aciz konumdan derhal çıkarılmak zorundadır.
- Böyle bir dönüm noktasında, merkezi yönetimi temsil eden iktidar partisi, üzerindeki görev ve sorumluluk alanlarını yerel yönetimlere aktararak sorumluluktan kaçamaz.
- Türkiye’de kuşkusuz kamu yönetimi alanının bir bütün olarak yeniden düzenlenmesi gereksinimi vardır. Bugünkü durumda, Türkiye’de yerel yönetimlerin ve özellikle de belediyelerin daha geniş görev alanı, daha fazla yetki ve daha fazla kaynakla donatılarak çağın gereklerine uygun bir yeniden yapılanma süreci içine sokulmaları CHP’nin öncelikleri arasında ilk sıradadır. Ancak CHP’nin kamu yönetimi ve yerel yönetim reformu anlayışı ile kamu yönetiminin bütünlüğünü parçalamaya, denetimden kaçışa yönelen bir sağ siyasetin “reform” anlayışı arasında bir paralellik yoktur.
- CHP’nin kamu yönetimi ve yerel yönetim reformu anlayışı sağ iktidarların düzenleme anlayışından çok farklıdır. Militan kadrolaşmayı, denetim kanallarını köreltmeyi, denetimden kaçarak rant kanallarını kontrol altına almayı, teftiş kurullarını etkisiz-

leştirerek kendi dönemiyle ilgili kurumsal hafızayı yok etmeyi, sermaye mülkiyeti transferlerini sağlayarak sistem üzerinde kalıcı kontrol mekanizmaları oluşturmayı misyon olarak benimseyen sağ yaklaşımları CHP tümüyle reddeder.

- Cumhuriyet Halk Partisi, yerel yönetimleri yerel iktidar odaklarından ziyade, yerel demokrasi odakları olarak görür. Yerel demokrasiyi, ulusal düzlemdeki demokrasiye rakip olarak değil, onun tamamlayıcısı olarak görür. Merkezi yönetimde cumhuriyet değerlerine dayalı bir demokrasi olmadan yerel yönetimlerde de kalıcı bir demokrasi olamayacağına inanır. CHP'nin sağ partilerin yerel yönetim anlayışlarından temel farklarından biri de budur.

Akılcı hizmet anlayışı

- Bu belgede sayılanlar, CHP'nin hizmet görme anlayışının bazı ortak noktalarıdır. Kuşkusuz CHP'nin hizmet sunumu ve anlayışı burada sayılanlarla sınırlı değildir.
- Her yerel yönetim, burada sayılan ortak çözüm önerilerini kendi kentine/beldesine özgü çözümlerle, projelerle zenginleştirecek, geliştirecek ve uygulanabilir ölçeklere getirecektir.
- Tüm yatırım kararlarında projeye dayalı bir belediyeçilik anlayışı geliştirilecektir.

- Yerel yönetimlerin büyük yatırım kararları ile birden çok yerel yönetimi ilgilendiren yatırım kararları maliyet-fayda veya maliyet etkinliği analizlerine dayalı önceliklere göre, verilecektir.

Birlikte iş görme kültürü:

- Hizmetlerin daha etkin ve verimli yürütülebilmesini sağlamak amacıyla yerel yönetim birlikleri güçlendirilecek ve bunlara işlerlik kazandırılacaktır. Bunun bir yararı da, düşük nüfuslu ve bir bütünün parçası olması gereken yerel yönetim birimlerin ölçek ekonomisinden yararlanabilmesini sağlamak olacaktır.
- Bölge, havza ve planlama bölgelerindeki yatırım projelerinde yerel yönetimler ve birlikleri arasında işbirliği teşvik edilecektir.
- İstihdam ve üretimi artırmaya yönelik projelerin yaşama geçirilmesi için yerel yönetim birlikleri araç olarak kullanılacaktır.
- Hizmetlerin yürütülmesinde, projelerin gerçekleştirilmesinde, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarıyla, başta üniversiteler olmak üzere hizmet yerinden yönetim kurumlarıyla, yerel yönetim çalışanlarının sendikalarıyla görüş alışverişine ve işbirliğine önem verilecektir.

YONETSEL YAPI VE YEREL DEMOKRASININ GELİŞTİRİLMESİ

Hukukun üstünlüğü, saydamlık, denetimin kaçınılmazlığı; insan odaklı politikaların ve yerel demokrasinin geliştirilmesi...

Hukukun üstünlüğü, hesap verilebilirlik

- Hiçbir koşulda hukukun üstünlüğü ilkesinden ayrılmayacaktır. Yerel karar ve uygulamalarla ilgili bilgi edinme hakkına, dava ve şikayette bulunmaya dair temel yurttaşlık haklarına her zaman saygılı davranılacaktır. Bu açıdan meclis üyeleri ile sade vatandaş arasında bir ayırım olmayacaktır.
- Dürüst ve açık yönetimden, saydamlık ve hesap verilebilirlik anlayışından ödün verilmeyecek; hedeflere ve amaçlara ne ölçüde ulaşıldığı her yıl açık ve anlaşılır bir şekilde raporlanacaktır. Yönetim ve denetim bilgilerinin kamuoyuna sunulmasının araçlarından biri, e-yerel yönetim altyapısının geliştirilmesi olacaktır.
- Yerel yöneticilerin kişisel mal varlıkları her yıl kamuoyuna açıklanacaktır.
- Hukuksal ve toplumsal denetim

- Yerel yönetimlerin denetimi, mali tabloların doğruluğunun onaylanması, işlemlerin yasalara uygunluğu ve kaynakların verimli, etkin ve tutumlu kullanımı amacıyla uluslararası denetim standartlarına uygun bir şekilde yapılacaktır.
- Yerel yönetimlerin dış denetimini yapmak üzere özerk bir “yerel yönetimler denetim kurumu” oluşturulacaktır. Yerel yönetimlerin iç denetimi ise, idari soruşturma yetkilerini de içerecek şekilde uluslararası denetim standartlarına uygun olarak yerine getirilecektir.
- Yerel yönetimlerin denetiminde kamu parasının kullanıldığı her yerin denetim kapsamında olması ilke olarak benimsenecektir. Yerel yönetimlerin ortak olduğu şirketler gibi farklı yapılar, farklı denetim hedeflerine göre denetlenecektir.
- Yerel yönetim organlarının ve bunların üyelerinin İçişleri Bakanı tarafından geçici bir tedbir olarak kesin hükme kadar görevden uzaklaştırılması uygulamasına son verilecek, bu tür uygulamalarda yetki idari yargı organına bırakılacaktır.

İnsan ve kentli hakları

- Önce insan odaklı hizmet anlayışı içinde insan haklarına birinci öncelik verilecek; hizmete erişme hakları fırsat eşitliği ilkesi çerçevesinde sağlanacaktır.

- Etnik-ırkçı milliyetçiliklere, şoven bölgeciliğe, cemaatçilik ve tarikatçılığa karşı öncelikle ortak değerlerin ve dayanışma ruhunun vurgulanması çabası içinde olunacaktır.
- Kentlilik bilincine katkıda bulunan bir yerel yönetim anlayışı benimsenecek; farklı kültürlerin birlikteliği ve azınlık kültürünün kendini geliştirme hakkı savunulacaktır.
- Tüketici haklarının korunması, bunun için danışma birimlerinin kurulması öncelikli görev sayılacak; kentliye, sağlıklı, ucuz ve kaliteli mal ve hizmet üretiminde esnafla ve kamusal nitelikli meslek odalarıyla işbirliği geliştirilecektir.
- Kent sakininin zihinsel ve bedensel gelişimine katkıda bulacak kültürel ve sportif etkinlikler desteklenecek, gereken altyapı sağlanacaktır.
- 1 Mayısın işçi bayramı olarak kutlanması, toplu sözleşmeler aracılığıyla sağlanacaktır.
- Çalışan personelin sendikal haklarının geliştirilmesi savunulacak ve sendikal örgütlenme desteklenecektir.

Yerel demokrasi ve katılım politikaları

- Yerel yönetim olanakları, bir kişisel iktidar odağı oluşturmaya değil, bir demokrasi odağı oluşturmaya yönlendirilecektir.

- Katılımcı, çoğulcu, etkin, demokratik bir çağdaş yerel yönetim anlayışı geliştirilecektir.
- Kamu kurum ve kuruluşlarını toptan tasfiye eden yanlış ve maksatlı yaklaşımlara prim verilmeden, yerinden yönetim anlayışı güçlendirilecektir.
- Yerel demokrasiye, yerel meclislerin güçlendirilmesiyle ulaşılabilecektir; bu çerçevede kadınların ve gençlerin il genel meclisi ve belediye meclislerinde temsil oranını yükseltmek için kota uygulamasının yasalara geçirilmesi için çaba gösterilecektir.
- Mahalle ve köy muhtarlarının il genel meclisi ve belediye meclisi toplantılarına ve karar süreçlerine katılımı sağlanacaktır.
- Belediyeler, semt ve mahalle ölçeğini temel alarak, hizmetlerin “semt belediyeciliği”ne uygun olarak örgütlenmesini esas alacaklardır. Hizmet ve katılım odağı olarak “semt belediyeciliği”ne dönük birimler oluşturulacak ve bu birimler aracılığıyla kent halkının, yönetimin “müşterisi” değil, ortağı olduğu gösterilecektir. Mahalle muhtarlarının bu süreçte çok daha aktif bir biçimde rol üstlenmeleri sağlanacaktır.
- Her semtte “semt belediye evi” oluşturularak kentliler için buluşma ve dayanışma noktaları oluşturulacak, buralarda semtin ve semtlinin gereksinimlerine dönük sosyal, kültürel, eğitsel hizmetler ve danışmanlık hizmetleri verilecektir.

- Kentleşme, şehir plancılığı, mimarlık ve mühendislik kural ve ilkelerine saygı temelinde geliştirilecek; planlı ve akılcı kentleşme yolunda uzmanlık gruplarının, meslek odalarının, demokratik kitle örgütlerinin birikimlerinden etkin biçimde yararlanılacaktır. Bu örgütler kendileriyle ilgili toplantılara çağrılacak, bunlardan alınacak raporlar da komisyon raporuna eklenerek belediye meclisine gönderilecektir.
- Yerel gündem 21 projesine belediyelerin aktif katılımı sağlanacaktır.
- İl özel idaresi ve belediye şirket yönetimlerinde belediye başkanı ve meclis üyeleri yer almayacak; zorunluluk durumunda bu göreve gelirlerse huzur hakkı almayacaklardır.
- Belediyelerin, belirli bir nüfus büyüklüğünden itibaren radyo ve/veya televizyon kurmalarına ilişkin yasal düzenleme yapılması için çaba gösterilecektir.
- İl genel meclisi ve belediye meclisi toplantılarına çalışanların sendikal temsilcilerinin de katılması sağlanacaktır.

Demokratik kent yönetimi

- Halkın yerel yönetimlere katılım haklarını açıklayan “Yerel Yönetimlere Katılım Rehberi” hazırlanacaktır.

- Katılımcılık her durumda desteklenecek; kentlilerin, demokratik kitle örgütlerinin, il ve kent geliştirme projelerine özgürce katkı yapmalarına olanak sağlanacaktır.
- Yerel yöneticilere halkın soru yöneltebileceği toplantılar düzenlenecektir.
- İl genel meclisi ve belediye meclisi toplantılarının kentin genelini ilgilendiren bölümlerinin yerel kitle iletişim araçlarıyla halka açık yapılması sağlanacaktır.
- İmar planı ve değişikliklerinde yöre halkının görüşü alınacaktır.
- Yerel yönetimlerin bütçe uygulama sonuçları ilgili meslek kuruluşlarına gönderilecek ve uygun periyotlarda halka duyurulacaktır.
- “Yerel Yönetimler Bilgi Merkezi” oluşturulacak ve ilgili meclis toplantılarından önce ve sonra bu merkez, isteyen herkese gündeme ve gündemde yer alan konulara ilişkin bilgileri verecek, web sitesi aracılığıyla tam saydamlığı sağlayacaktır.

KENTSEL ALTYAPIDA ÇAĞDAŞ ÇÖZÜMLER

Temiz su, atık su, ulaşım, enerji ve iletişim altyapısının oluşturulması ve geliştirilmesi

Su temini ve atıklar

- İnsan yaşamının en temel gereksinimi olan temiz su kaynaklarına ulaşılması sağlanacak, uzun dönemli yatırımlar nüfus gelişmelerine ve plan kararlarına bağlı olarak yapılacaktır.
- Atık suyun modern kanalizasyon sistemleriyle ve uygun arıtma tesisleriyle çevre kirliliği yaratılmadan deşarjı sağlanacak, “kirleten öder” ilkesi uyarınca sanayi atıklarının kullanıcıya ödetilmesi ilkesine uyulacaktır.
- Katı atık yönetim projeleri, gerekirse yerel yönetim birliği ölçeğinde geliştirilerek, katı atıkların çevreye zararını en aza indirgeyecek döküm veya depolama alanları saptanacak; katı atık dönüşüm tesisleriyle geri kazanılmış ürünlerin ekonomiye yarar getirmesi sağlanacaktır.
- Çöp toplama ve temizlik işleri hijyen koşullarına uygun olacak, kentin görünümünü bozan, halk sağlığını etkileyen görüntülere izin verilmeyecektir.

Ulaşım politikası

- Kent içi ulaşım politikası, zorunlu kent içi seyahatleri azaltıcı yerleşim düzenlemelerine paralel olarak geliştirilecek ve olanak varsa toplu taşımada metro ve onunla bağlantılı raylı sistemler ve su yolu taşımacılığı öne çıkarılacaktır.
- Kent içi karayolu toplu taşımacılığı, tüm gelişmiş ülke kentlerinde olduğu üzere, metro sistemlerindeki gibi durak varış ve kalkış saatleri kesin olarak belirlenmiş belediye otobüsleri aracılığıyla yapılacak, özel halk otobüslerinden katkı alınıyorsa onların da bu sisteme uyumu sağlanacaktır.
- Kent içi trafik yoğunluğunu azaltmak ve zamana yaymak amacıyla farklı saatlerde farklı ücret tarifeleriyle taşıma yapılması sağlanacaktır.
- Kentin iç ve dış ulaşım bağlantıları için kalıcı yapıların kentsel gereksinim ölçüsünde üretilmesi sağlanacaktır. Bu bağlamda, otopark, garaj, depo, otobüs/metro/tramvay/banliyö treni durağı ve istasyonu, kent içi ve kentler arası otobüs terminali, tren garı, hava limanı, liman, iskele ve tersane gibi sabit yapıların çağdaş şehir planlaması anlayışıyla tasarımı ve birbirleriyle bağlantıları sağlanacaktır.

Enerji

- Enerji politikası, kentin/ilin ulusal enerji bütünleşik sistemiyle bağlantısının kurulması ve yöreye özgü

enerji kaynaklarının harekete geçirilmesi şeklinde ikili bir yapıda tasarlanacaktır.

- Elektrik, doğalgaz, benzin, fuel oil, kömür, odun gibi enerji kaynaklarının yıllık ve uzun erimli planlanması yapılacak, yerel yatırımlar ve merkezi kuruluşlara yönelik yatırım talepleri bu bilimsel bilgiler üzerinden yapılacaktır.
- Sıcak su rezervleri, rüzgar ve güneş enerjisi gibi alternatif ve çevreyi kirletmeyen enerji kaynaklarına mümkün olduğu ölçüde başvurulacaktır.

İletişim

- İletişim olanaklarının teknolojinin en son gelişmeleri dikkate alınarak yenilenmesi sağlanacaktır. İletişim alt yapısı ve aktarma istasyonlarının yerleştirilmesinde yerel yönetimler halk sağlığını koruyucu ve kollayıcı planlama ve müdahalelerde bulunacaktır.
- Fiber-optik hatların döşenmesi projesi merkezi kamusal hizmet birimleriyle eşgüdümlü olarak gerçekleştirilerek, hem modern iletişim teknolojisi yakalanacak hem de yerel yönetimlere uzun vadeli kalıcı öz kaynaklar sağlanacaktır.
- Çağdaş iletişim ve bilgi teknolojilerinden yararlanarak, kent bilgi sisteminin ve e-yerel yönetim alt yapısının kurulması ve geliştirilmesi sağlanacak ve böylece vatandaşın bilgiye erişim ve kent yönetimine katılım hakları fiziki temele kavuşturulacaktır.

ÇAĞDAŞ KENTLER YARATMAK İÇİN ÇEVRESEL VE SOSYO-KÜLTÜREL DEĞERLERİN GELİŞTİRİLMESİ

Çarpık kentleşmenin durdurulması, yaşanabilir bir çevre üretilmesi, kültürel ve sanatsal değerlerin korunması ve geliştirilmesi

Planlı kentleşme, sağlıklı çevre

- İmar planları kentin anayasası gibi kabul edilecek, çıkar ilişkilerine asla feda edilmeyecek, zorunlu olmadıkça değişiklik yapılmayacaktır. Plan değişikliği yapılması zorunlu olduğunda, değişiklik planlama esaslarına, şehircilik ilkelerine ve kamu yararına uygun olarak yapılacak; üniversitelerin ilgili bölümleri ile meslek odalarının ve yöre halkının görüşleri alınacak; bu amaçla yapılacak komisyon ve meclis toplantılarına meslek odalarının temsilcilerinin ve belde halkının daha etkin katılımı sağlanacaktır.
- İmar mevzuatında yapılacak kapsamlı değişikliklerle yerel yönetimlerin yeni planlama araçlarıyla donatılması sağlanarak kamu yararının en üst düzeyde yaşama geçirilmesine fırsat verilecektir.
- Büyükşehirler başta olmak üzere, nüfusu 100.000' in üzerindeki kentlerde ve tarihi turistik öneme sahip alt-bölge ve havzalarda, üst ölçekli çevre düzeni planları öncelikle hazırlanarak alt ölçekli planlar disiplin altına alınacaktır.

- Meslek odaları ve üniversitelerle de işbirliği yapılarak çağdaş kent yaratma, toplu konut üretme projeleri uygulamaya sokulacaktır.
- Deprem başta olmak üzere doğal afetlerin zarar riskini azaltıcı teknik ve yönetsel önlemler alınacak, mevcut yapı stoğunun ve yeni inşaatların standardını güçlendirecek projeler uygulamaya konulacaktır.
- Kentlilerin buluşma noktası olan kent meydanlarının uygun projelerle düzenlenmesi, yeni meydanlar geliştirilmesi sağlanacaktır.
- Yollar, caddeler, sokaklar bilgiye dayanan işaretleme sistemleriyle donatılacaktır.
- Kaldırımlar uzun ömürlü malzemeler kullanılarak kalıcı bir imara kavuşturulacak, yolların asfalt kalitesi yükseltilerek araçların ömrünü kısaltan ekonomik kayıplar giderilecektir.
- Her düzenlemede olduğu gibi kent parkları gibi alanlarda da engellilerin rahatça hareket etmelerini kolaylaştırıcı uygulamalara yer verilecektir.
- Yeşil alanlar, ekolojik denge, su havzaları, doğal ve tarihsel SİT alanları ranta ve bilgisizliğe kurban edilmeyerek her türlü çevre tahribatından korunacaktır.

- Yöre halkının sağlıklı gelişimini sağlamak ve gençleri kötü alışkanlıklardan korumak için spor sahaları yapılacaktır.
- Yeşil alanları çoğaltmak, kentli başına asgari 10-15 m2 düşmesini sağlamak için, imar planı ve yasa değişiklikleri yapılacak, kentin iklimine uygun flora bulunarak yeşertilecektir.
- Hayvan haklarına saygı gösterilecek, onların sağlıklı yaşamasına ve çevreye uyumlu barınmalarına yönelik etkin çalışmalar yapılacaktır.

Kültür, bilim, sanat

- Karar süreçlerinde bilimsel bakış her zaman öncelikli rehber kabul edilecek, bilim-kültür-sanat birlikteliği gözetilecektir.
- Ulusal bütünlüğü önde tutarak farklı kültürlerin birlikteliği ve hiçbir ayırım gözetmeden tüm kültürlerin kendini geliştirme hakkı savunulacaktır.
- Kırsal göç sürecinin doğurduğu kültür parçalanması ve uyum sorunlarının çözümü için yeni ve etkili mücadele araçları geliştirilecektir.
- Geliştirilecek çok amaçlı semt belediye evleri aracılığıyla farklı kültürler arası dayanışmanın ve yaşanan kentin ortak hemşehrilik bilincinin gelişmesine katkıda bulunulacaktır.

- Kentliye kentlilik ve hak arama bilinci ve ortak kent varlıklarını koruma bilincini aşılacak eğitsel, sosyal, kültürel etkinliklere öncelik verilecek, bu etkinliklerde kent gönüllülerinin etkin bir rol üstlenmesi sağlanacaktır.
- Tarihi kent dokusu korunacak, tescilli binaların korunması ve onarılmasında kent gönüllüleri ile işbirliği içinde yurttaşlara yardımcı olunacaktır.
- Kültürel/tarihsel mirasa sahip çıkılırken kentin kültürel ve sanatsal gelişmesinin de önü açılacaktır.
- Öğrenci, öğretmen ve ilgili aydın kent halkına yönelik sanat ve sergi mekanları oluşturulacak, semt ölçeğinde çok amaçlı semt belediye evleri de kültür evleri işlevini göreceklerdir. Ancak gerekirse kent ölçeğinde kültür merkezleri veya kültür ve kongre sarayları gibi kültür mekanları hizmete açılacaktır.
- Semt belediye evleriyle bağlantılı olarak, gençlerin sanat ve spor etkinliklerini geliştirebilecekleri gençlik merkezleri oluşturulacaktır.
- Kadınların sanatçı ve üretken yanlarını keşfedecekleri ve geliştirecekleri, yeni bilgi ve beceri kazanacakları kadın kültür evleri oluşturulacaktır. Bu mekanların ilk nüvesi, semt belediye evleri olacaktır.

- Gelir düzeyi ne olursa olsun her semtin, her mahal-
lenin, her sokağın, kentin kültürel gelişime katılma-
sı, bu gelişmede pay sahibi olması, bu gelişmeden
etkilenmesi ve yararlanması amaçlanacaktır.
- Belediyeler, olanakları ölçüsünde, tiyatro ve kon-
servatuar eğitimi yapılmasını ve kültür merkezleri
açılmasını destekleyeceklerdir.
- Tüm kent halkının kolay erişebileceği kütüphaneler-
in oluşturulması ve var olanların geliştirilmesi sağ-
lanacaktır.
- Müzelerin, arkeolojik ve doğal sit alanları ile ören
yerlerinin iç ve dış turizmin cazibe merkezi haline
getirilmesi için merkezi yönetimle işbirliği yapıla-
caktır.
- Kent yeşil alanları düzenlenirken, yeterli çevresel
koşulların varlığı halinde, buralarda bilim ve kültür
parkları da oluşturulacaktır.

ÇAGDAŞ YASAM DÜZEYİ İÇİN SOSYAL VE EKONOMİK POLİTİKALAR

Sosyal hizmet üretimi, konut destek projeleri, meslek eğitimi ve istihdam projeleri, yoksullara yardım projeleri.

Sosyal hizmetler

- Yerel yönetimler, koruyucu hekimlik ve çevre sağlığı hizmetlerine önem vereceklerdir.
- Gezici sağlık hizmet araçları ile evde tedavi olmak durumunda olan hastalara sağlık hizmeti sağlanacaktır.
- Ana ve çocuk sağlığı merkezlerinin oluşturulmasına önem verilecek, belediye kreşleri gereksinimler doğrultusunda çoğaltılacaktır.
- Sosyal hizmet görevlileri doğum öncesi ana sağlığı, doğum sonrası ana ve çocuk sağlığı konularında kentli kadınlara yardımcı olacak, onların bilgi ve görgü eksikliklerini tamamlayacaklardır.
- Huzur evleri açılacak ve yaşlıların kimseye muhtaç olmadan ve çok yüksek bedel ödemediği yaşamlarını sürdürmelerine olanak sağlanacaktır.
- Kadın sığınma evleri veya kadın konuk evleri ile kadın danışma merkezleri yeter miktarda açılacaktır.

- Yoksul ve kimsesiz çocukların, sokak çocuklarının korunmasına ve topluma kazandırılmasına önem verilecektir. Çocuk sığınma evleri ve çocuk rehabilitasyon merkezleri, SHÇEK ve kent gönüllüleriyle eşgüdüm halinde geliştirilecektir.
- Kentsel sosyal donatının bakımı ve geliştirilmesi yerel yönetimin öncelikli görevleri arasında sayılacaktır.
- Kentliye sunulan suyun, enerjinin, iletişim hizmetlerinin maliyetleri verimlilik artışı yoluyla düşürülecek ve böylece kentlinin daha kaliteli hizmete daha düşük fiyatla ulaşması sağlanacaktır.

Arsa Konut ve İşyeri Siteleri Üretimi

- Belediyelerde arsa ve konut ofisi kurulacak, merkezi yönetim ve kooperatiflerle işbirliği geliştirilerek dar gelirli vatandaşlara donatılı arsa, konut ve işyeri sahaları sağlanacaktır.
- İmarlı arsa üretimi yoluyla vatandaşın kendi evini imarlı parsellerde yapmasının koşulları oluşturulacak, bu ve benzer önlemlerle gecekondu önleme bölgeleri uygulaması geliştirilecektir.

İşsizlikle Mücadele

- İşsizlikle mücadele, öncelikle merkezi yönetimin görevi olmakla birlikte yerel yönetimler uygulayacakları özel yatırım ve istihdam projeleri ile işsizlik sorununun çözümüne katkı sağlayacaklardır.

- Mesleki eğitim ve beceri kazandırma kursları düzenlenerek, vasıflı işgücü yaratılmasına ve iş bulma olanaklarının genişletilmesine destek olunacaktır.
- Kadınların ev ekonomisine katkıları veya ekonomik bağımsızlığı kazanmaları bakımından eğitimlerine önem verilecektir.
- Yörenin özelliklerine göre gelir getirici beceri kazandırma projeleri kapsamında atölyeler oluşturulacak ve bu atölyelerde herbir işsizin belirli sürülerle üretime katılması sağlanacaktır.
- İhtiyaç olan yerlerde mesleki okullar ile üniversitelere hazırlık kursları düzenlenmesi veya desteklenmesi sağlanacaktır.

Sosyal yardım

- Sosyal hak kavramına temel yurttaşlık hakkı olarak her zaman üstünlük verilecek olmakla birlikte, işsizlere, muhtaçlara, düşkünlere, yaşlılara, kimse-sizlere sosyal yardım yapılmasından da uzak durulmayacaktır.
- 65 yaşın üstündeki hemşehrilere, emeklilere, engellilere ve muhtarlara ulaşım ve diğer kentsel hizmetlerde indirimli tarifeler uygulanacaktır.
- Engelli hemşehrilere, eğitimde, ulaşımında ve günlük yaşamda kolaylıklar sağlanacaktır.

- Eđitimin her kademesinde bütçe olanakları ölçüsünde dar gelirli öğrencilere beslenme, barınma (yurt) ve eğitim (burs) yardımı yapılacak, öğrenciler ve veliler tarikat yuvalarına muhtaç bırakılmayacaktır.
- 24 saat belediyecilik anlayışıyla çalışılacak, vatandaş belediye hizmetlerine her an ulaşabileceği güvenine kavuşturulacaktır.

KAYNAK-HİZMET DENGESİNİ KURAN FINANSMAN POLİTİKALARI

Gelir ve borçlanma politikası ilkeleri

- Hizmet büyüklüğüyle orantılı kaynak sağlanması, kentlinin ödediği yükümlülükler ile sağladığı kentsel hizmetler arasında denge kurulması temel ilke olacaktır.
- Yerel yönetimlerin yeni hizmet alanlarında başarılı olabilmesi için yeterli kaynaklara kavuşturulması mücadelesi verilecektir.
- Vergilendirilmeyen veya düşük vergilendirilen kentsel rantların, kentte kamusal yatırımlar nedeniyle ortaya çıkan değer artışlarının ticarete konumuna gelmeleri halinde, bu artı değerlerin bireylere değil kamuya dönüşünü sağlayan düzenlemeler yapılacaktır.

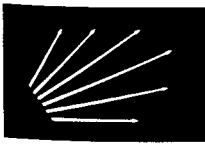
- Genel bütçeden yerel yönetimlere nüfus esasına göre ayrılan payın merkezi ve yerel yönetimler arasında yeni görev paylaşımını esas alarak artırılması çabası içinde olunacaktır.
- Genel bütçeden nüfus büyüklüğüne göre yerel yönetimlere ayrılan payın, bölge farklılıklarını, gündüz-gece, yaz-kış nüfusları ortalamasını, hizmet alanı büyüklüklerini de gözeten bir anlayışla dağıtılması sağlanacaktır.
- Yerel yönetimlerin öz kaynaklarının genel bütçeden sağlanan gelir aktarımlarını aşan bir öneme sahip olması hedeflenecektir.
- Merkezi yönetim ve bakanlıklarda bütçe payı veya karşılıksız yardım peşinde koşan belediyeçilik anlayışı yerine kaynak planlaması yapılmış projelerin kaynaklandırılması anlayışının yerleştirilmesi amaçlanacaktır.
- Yerel yönetimler, yerel gelirlerin sıkı takibini ve erken tahsilini sağlamak üzere yeniden örgütleneceklerdir.
- Trafik hizmetlerinden sorumlu olma karşılığında Motorlu Taşıtlar Vergisinin bir yerel yönetim vergisine dönüştürülmesi ve il özel idareleri ile belediyeler arasında paylaşılması amaçlanacaktır.
- Otopark gelirleri, türedi kaldırım/arsa işgalcilerine değil belediyeye kazandırılacaktır.

- Yerel kaynak yaratılmasına önem verilmekle birlikte, hemşehrilere aşırı yükümlülükler getirilmemesine özen gösterilecektir.
- Yurttaşlara yük getirmeyen yaratıcı kaynak sağlama projelerine öncelik verilecektir; bunlar arasında fiber-optik hatlarının döşenmesi sonucunda elde edilecek gelirlerin yerel yönetimler açısından yüksek verimli bir kaynak oluşturmasına çalışılacaktır.
- Yerel yönetimlerin ödeme kabiliyetlerini aşan tutarlarda borçlanmalarına, böylece hem kendilerini hem garantör durumdaki Hazine'yi borç batağına sürüklemelerine izin verilmeyecektir.
- İller Bankası'nın yerel yönetimlere kredi veren bir mali kuruma dönüştürülmesi için çaba harcanacaktır.

Sonuç

- GÜÇLÜ, PLANLI, ÜRETKEN, VERİMLİ YEREL YÖNETİMLER İÇİN...
- DÜRÜST, SAYDAM VE HESAP VEREN YEREL YÖNETİMLER İÇİN...
- ÇAĞDAŞ KENTLER YARATMAK İÇİN...
- EĞİTİMLİ, SAĞLIKLI, HUZUR İÇİNDE YAŞAYAN, İŞ-GÜÇ SAHİBİ ve YARINA GÜVENLE BAKAN KENTLİLER İÇİN...
- YEREL HİZMETLERİN HER KADEMESİNDE SOSYAL ADALET VE FIRSAT EŞİTLİĞİ İÇİN...
- GENÇLERE, KADINLARA, YAŞLILARA, ENGELLİLERE, İNSANA DEĞER VEREN POLİTİKALAR İÇİN...
- KENTİNİ VE İNSANINI TANIYAN, SORUNLARINI VE ÇÖZÜM YOLLARINI BİLEN ADAYLARI YÖNETİCİ YAPMAK İÇİN...
- LAİK DEMOKRATİK CUMHURİYET DEVRİMLERİNİN TÜM KAZANIMLARINI COŞKUyla YAŞAYABİLMEK İÇİN...
- KENTLERİ AYDINLANMA HAREKETİNİN KALELERİ DURUMUNA GETİRMEK İÇİN...

**2004 YEREL YÖNETİM
SEÇİMLERİNE
BİNLERCE PROJEYLE
VE
EN YETENEKLİ
KADROLARLA
HAZIRLANAN
CHP'ye EVET!**

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Türkiye’de kuşkusuz kamu yönetimi alanının bir bütün olarak yeniden düzenlenmesi gereksinimi vardır. Bugünkü durumda, Türkiye’de yerel yönetimlerin ve özellikle belediyelerin daha geniş görev alanı, daha fazla yetki ve daha fazla kaynakla donatılarak çağın gereklerine uygun bir yeniden yapılanma süreci içine sokulması CHP’nin öncelikleri arasında ilk sıradadır. Ancak CHP’nin kamu yönetimi ve yerel yönetim reformu anlayışı ile kamu yönetiminin bütünlüğünü parçalamaya, denetimden kaçışa yönelen bir sağ siyasetin “reform” anlayışı arasında paralellik yoktur...

Çözüm CHP’de

IP CHP CHP CHP CHP CHP CHP
CHP CHP CHP CHP CHP CHP CHP
IP CHP CHP CHP CHP CHP CHP
CHP CHP CHP CHP CHP CHP CHP
IP CHP CHP CHP CHP CHP CHP
CHP CHP CHP CHP CHP CHP CHP
CHP CHP CHP CHP CHP CHP CHP
CHP CHP CHP CHP CHP CHP CHP
CHP CHP CHP CHP CHP CHP CHP
CHP CHP CHP CHP CHP CHP CHP
CHP CHP CHP CHP CHP CHP CHP
CHP CHP CHP CHP CHP CHP CHP
IP CHP CHP CHP CHP CHP CHP
CHP CHP CHP CHP CHP CHP CHP
IP CHP CHP CHP CHP CHP CHP
CHP CHP CHP CHP CHP CHP CHP
IP CHP CHP CHP CHP CHP CHP

TBMM
Kütüphanesi

200405651